

Druga lekcija

Vesnina priča

Kako bismo reagovali da se to dogodi nama?

Obrazovni ciljevi	Učenici postaju svjesni predrasuda i diskriminacije u društvu. Učenici mogu razumjeti gledište žrtava diskriminacije. Učenici reagiraju na slučajeve diskriminacije.
Učenički zadaci	Učenici raspravljaju o određenom slučaju diskriminacije i upoređuju ga sa situacijom u svojoj državi.
Sredstva	Kopija materijala za učenike 2.1. (s pitanjima) za svakog učenika.
Metode	Grupni rad koji se zasniva na tekstu.

Konceptualno učenje

Diskriminacija je raširen oblik ponašanja u društvu. Nisu samo vlasti uključene u diskriminaciju, nego i mnoga druga tijela i pojedinci. Započinjući s istinitom pričom o diskriminaciji, lekcija učenicima daje mogućnost da razmisle o svom vlastitom ponašanju.

Lekcija

Nastavnik može pročitati naglas kopiju materijala za učenike 2.1 ili dati učenicima kopiju da je sami pročitaju.

Vesnina priča

Vesna, Romkinja, priča što joj se dogodilo:

"Vidjela sam oglas za prodavača u izlogu prodavnice odjeće. Željeli su nekog između 18 i 23 godine. Meni je 19 pa sam ušla i kod šefice se rasipala o poslu. Rekla mi je da se vratim za dva dana jer se nije prijavilo dovoljno ljudi.

Vratila sam se dva puta i uvijek mi je odgovorila isto. Gotovo sedmicu dana poslije vratila sam se u prodavnici. Oglas za posao još je bio u izlogu. Šefica je bila prezauzeta da me primi, ali mi je rečeno da je mjesto popunjeno.

Nakon što sam izašla iz prodavnice bila sam tako uzrujana da sam upitala svoju prijateljicu koja nije Romkinja bi li ušla i pitala za posao. Kada je izašla kazala je da su joj rekli da se vратi na razgovor u ponedjeljak."

Nakon što su svi učenici čuli odnosno pročitali priču, nastavnik dijeli učenike u grupe od četvero ili petero i kaže im da razgovaraju o sljedećim pitanjima (materijal uključuje navedena pitanja; ako je nastavnik priču prezentirao usmeno, onda bi pitanja trebao napisati na tablu ili stalak s papirom):

1. Kako biste se vi osjećali da se vama dogodilo ono što se dogodilo Vesni? Kako biste reagovali da vam prijatelj kaže da je on pozvan na razgovor?
2. Šta mislite zašto se šefica ponijela na takav način? Smatrate li da je to bio oblik diskriminacije? Zašto (ili zašto ne)?
3. Šta je Vesna mogla napraviti u vezi s tim? Mislite li da je mogla promijeniti situaciju? Šta su drugi ljudi mogli napraviti za nju?
4. Očekujete li da zakon napravi nešto u vezi s ovakvim situacijama? Šta bi zakon trebao reći?
5. Bi li se ovo moglo dogoditi i u vašoj zemlji? Ako bi, na koje grupe bi to bilo usmjerenog?

Nastavnik od učenika traži da daju početni odgovor na pitanja. To može napraviti tako da svakoj grupi postavi jedno pitanje ili da grupe daju kratke odgovore na više od jednog pitanja.

Nastavnik zatim kaže učenicima da se Vesnina priča zaista i dogodila prije više od deset godina, a kasnije, kad je upitana za razlog svog ponašanja, šefica prodavnice je rekla:

Odgovor šefice

"Smatrala sam da bi Vesni bilo teško raditi ovdje zbog udaljenosti koju bi morala prelaziti do posla svaki dan. To bi bilo putovanje od dvanaest kilometara sa dva autobusa. Teško je voditi prodavnici ako osoblje stalno kasni. Radije bih zaposlila nekog iz ovog područja. Osoba kojoj sam dala posao činila se sasvim u redu."

Nastavnik kaže učenicima da Evropska konvencija za zaštitu ljudskih prava (član 14.) kaže: „Uživanje prava i sloboda koje su priznate u ovoj Konvenciji osigurat će se bez diskriminacije na bilo kojoj osnovi, kao što je spol, rasa, boja kože, jezik, vjeroispovijest, političko ili drugo mišljenje, nacionalno ili društveno porijeklo, pripadnost nacionalnoj manjini, imovina, rođenje ili druga okolnost.“; a član 2. Opće deklaracije o ljudskim pravima kaže: „Svakome pripadaju sva prava i slobode utvrđene u ovoj Deklaraciji bez ikakve razlike u pogledu rase, boje kože, spola, jezika, vjere, političkog ili drugog uvjerenja, nacionalnog ili socijalnog porijekla, imovine, rođenja ili neke druge okolnosti.“

Nastavnik zatim pita učenike šta ovi tekstovi znače u odnosu na Vesninu situaciju. Na kraju časa nastavnik ispriča učenicima kako je zapravo Vesnina priča završila.

Zaključak Vesnine priče

Vesna je predala svoj slučaj posebnom Evropskom sudu koji provodi propise o diskriminaciji. Sud se složio da je ona diskriminirana. Još nekoliko ljudi koji su živjeli daleko od prodavnice išlo je na razgovor. Djevojka koja je dobila posao imala je samo 16 godina, bjelkinja je, i živjela je na istoj udaljenosti od prodavnice kao i Vesna. Prodavnica je morala Vesni isplatiti novac za povredu njenih osjećanja.“

Kao nastavak, nastavnik kaže učenicima da napišu pismo šefici prodavnice ili gradonačelniku. Nastavnik bi im trebao pomoći da pisma napišu iz svog ličnog gledišta te gledišta Evropskog suda za ljudska prava. Važno je da cijeli razred vidi pisma, tako da se rasprava može održati i van redovnih školskih sati.